

Põhja-Sakala Vallavalitsus
info@pohja-sakala.ee

Teie: 07.06.2023 nr 7-1/12-5

Meie: 23.08.2023 nr 14-5/1340-1

**Ettepanekud Põhja-Sakala valla
eriplaneeringu (Unakvere tuulepark)
lähteseisukohtadele ja KSH programmile**

Põhja-Sakala Vallavalitsus saatis 07.06.2023 kirjaga nr 7-1/12-5 Rahandusministeeriumile (alates 01.07.2023 Regionaal- ja Põllumajandusministeerium) planeerimisseaduse (edaspidi PlanS) § 99 lõike 2 alusel § 100 lõike 4 kohase teate Põhja-Sakala valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade (edaspidi LS) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi KSH) programmi avaliku väljapaneku toimumise kohta. Teate kohaselt toimus eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja KSH programmi avalik väljapanek ajavahemikul 26.06.2023 kuni 25.07.2023.

Põhja-Sakala valla eriplaneeringu ja KSH koostamine algatati Põhja-Sakala Vallavolikogu 22.02.2023 otsusega nr 119 „Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine“. Eriplaneeringu algatamise otsuse kohaselt on selle koostamise eesmärgiks leida planeeringualal tuulepargi ja selle toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks sobiv asukoht. Eriplaneeringuga on hõlmatud Põhja-Sakala vallas Unakvere küla territooriumi pindalaga 23,5 km².

Eriplaneeringu LS ja KSH programm on koostatud ühise dokumendina „Põhja-Sakala valla Unakvere küla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programm“, AB Artes Terrae OÜ, registrikood 12978320, (edaspidi dokument).

Alates 01.07.2023 jõustunud muudatuste kohaselt on ruumilise planeerimise eest vastutavaks ministriks regionaalminister ning vastavaks ministeeriumiks Regionaal- ja Põllumajandusministeerium (Vabariigi Valitsuse seadus § 65¹ lg 1). Käesolevaga esitab Regionaal- ja Põllumajandusministeerium oma seisukoha ruumilise planeerimise korraldamise valdkonnast lähtuvalt. Tutvunud esitatud materjalidega ja võttes aluseks PlanS § 9 lõike 2 peame oluliseks välja tuua järgmist:

1. Dokumendi peatükis 1.1. „Eesmärk, vajadus ja ülesanded“ on toodud, et *Põhja-Sakala valla eriplaneeringu koostamise vajadus tuleneb asjaolust, et Põhja-Sakala Vallavolikogu 22.02.2023. a otsusega nr 119 on algatatud eriplaneeringu koostamine ning arendajal on huvi valla territooriumile tuulepargi rajamiseks. Tuulepargi eriplaneeringu koostamise kaudsem vajadus tuleneb Eesti riigi kliima- ja energiapoliitikast. Eesti pikaajaline eesmärk on minna üle vähese süsinikuheitega majandusele, mis tähendab järk-järgult eesmärgipärast majandus- ja energiasüsteemi ümberkujundamist ressursitõhusamaks,*

tootlikumaks ja keskkonnahoidlikumaks. Eesti lühiajaline eesmärk on, et aastaks 2030 peaks kogu tarbitav elekter olema toodetud taastuvatest allikatest.

Juhime tähelepanu, et PlanS § 2 punkt 12 määratleb lähteseisukohtade mõiste, mille kohaselt lähteseisukohtades planeeringu koostamise korraldaja muuhulgas kirjeldab planeeringu koostamise vajadust. Dokumendis toodud selgitus, et eriplaneeringu koostamise vajadus tuleneb sellest, et eriplaneering on algatatud, ei ole asjakohane. Palume korrigeerida planeeringu koostamise vajaduse kirjeldust.

2. Dokumendi peatükis 2.5.1 on toodud, et Natura 2000 hindamisel on muuhulgas lähtunud Eesti Keskkonnamõju Hindajate Ühingu MTÜ poolt koostatud juhendmaterjalist „Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis“ (Aunapuu, A., Kutsar, R. jt, 2016, täiendatud 2017). Juhime tähelepanu, et nimetatud juhendi uusim versioon pärineb aastast 2019, mida soovitame edaspidisel Natura hindamisel aluseks võtta.
3. Joonis 10 ja tabel 6 osas on tekstis viited vastavalt joonis 100 ja tabel 66. Palume need parandada. Juhime tähelepanu, et planeeringuga tingimuste seadmisel peab tagama, et planeeringulahendus oleks üheselt mõistetav ja elluviidav.
4. KSH programmi peatüki 1.3.5 kohaselt kavandatakse erinevalt Põhja-Sakala valla üldplaneeringus esitatust tuulegeneraatoreid selliselt, et nende vähim kaugus elu- või ühiskondliku hooneni oleks 1000 m. Juhul kui kohaliku omavalitsuse eriplaneeringuga ei jälgita üldplaneeringus seatud tingimusi, on vajalik eriplaneeringu alusel muuta nimetatud üldplaneeringu tingimust. Lähtuvalt PlanS § 95 lõikest 8² tuleb üldplaneeringu muutmisel põhjendada mis asjaolud või õigusaktid on üldplaneeringu kehtestamise järel muutunud, et üldplaneeringu muutmise on põhjendatud, nagu on viidatud ka KSH programmi peatükis 1.3.5. Seega palume tagada, et planeeringu edasised materjalid sisaldavad nimetatud põhjendusi üldplaneeringu muutmiseks juhul kui üldplaneeringu muutmise osutub vajalikuks.
5. Dokumendi peatükis 4 „Kaasatavad ning koostöö tegijad“ on toodud asutused, kellega tehakse eriplaneeringu koostamisel koostööd, ning isikud ja asutused, keda planeeringu koostamisel kaasatakse. Tabelis 6 on Rahandusministeeriumi kaasamise eesmärgiks märgitud järelevalve teostaja. Juhime tähelepanu, et PlanS § 121 on Regionaal- ja Põllumajandusministeerium (alates 01.07.2023 on ruumilise planeerimise eest vastutavaks ministriks regionaalminister ning vastavaks ministeeriumiks Regionaal- ja Põllumajandusministeerium) kohaliku omavalitsuse eriplaneeringule heakskiidu andja, mitte järelevalve teostaja. Palume tabelit vastavalt korrigeerida.

Lisaks juhime tähelepanu, et Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määruse nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“ § 3 punkti 10¹ kohaselt planeerimisalase tegevuse korraldaja teeb koostööd ja kooskõlastab planeeringu Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusega, kui planeeringuga kavandatakse üle 28 m kõrgust ehitist või kui planeeringuala asub riigikaitse ehitise piiranguvööndis. Eelnevalt tulenevalt palume planeeringu koostamise korraldajal lisada koostöö tegijate nimekirja Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse.

6. Dokumendi peatükis 5 „Ajakava“ toodud tabelis 7 palume korrigeerida planeeringu koostamise etappide kirjelduse veergu järgmiselt:
 - Etapi „EP LS ja KSH programmi avalikustamine“ kirjelduses on märgitud, et samaaegselt küsitakse ka asjaomaste asutuste seisukohti. Antud kirjeldus peaks kajastama ka arvamuse küsimist kaasatavatelt isikutelt.

- Etapi „Otsuse eelnõu, seletuskiri ja KSH asukoha eelvaliku etapi aruande esitamine kooskõlastamiseks ja arvamuse avaldamiseks“ kirjelduses osapoolte selgema arusaadavuse huvides lahti kirjutada, et kaasatavatelt isikutelt küsitakse arvamust ning koostöö tegijatelt kooskõlastust.
- Etapi „Asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH asukohavaliku etapi aruande avalik väljapanek“ kirjeldus laiemalt lahti kirjutada (nt mida ja mis eesmärgil avalikustatakse), kuna dokumendis esitatud kujul see pigem kitsendab etapi sisu.
- Etapi „Asukoha eelvaliku otsuse ja KSH asukohavaliku etapi aruande vastuvõtmine“ kirjelduses toodud lause „Asukoha eelvaliku otsuse vastuvõtmisega kinnitab kohaliku omavalitsuse volikogu“ vajab täiendust või ümbersõnastamist kuna ei ole arusaadava tähendusega (st lause näib olevat poolik). Kirjelduses on lisaks märgitud, et asukoha eelvaliku otsuse vastuvõtmisest teavitatakse huvitatud isikuid ja asutusi, mis ei ole korrektned. Selgitame, et asukoha eelvaliku otsuse vastuvõtmisel tuleb lähtuda PlanS § 109 lõikest 4 ehk teavitada tuleb lisaks huvitatud isikutele ja asutustele kui kaasatavatele (PlanS § 99 lõige 2) ka kõiki koostöö tegijaid (PlanS § 99 lõige 1).

7. Kuna eriplaneeringu näol on tegemist olulise ruumilise mõjuga ehitiste planeerimisega, siis palume planeeringute koostamisel järgida soovitusi, mis on leitavad veebilehel <https://planeerimine.ee/aktid-ja-kohtulahendid/orme-planeerimine/>.

PlanS § 99 lg 1 ja 2 kohaselt koostatakse kohaliku omavalitsuse eriplaneering koostöös valitsusasutustega (sh ministeeriumidega), kelle valitsemisalas olevaid küsimusi planeering käsitleb. Koostamisse kaasatakse ka isikud ja asutused, kelle õiguseid või huve võib planeering puudutada. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse seaduse § 65¹ lg-st 1 kuuluvad Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisalasse mitmed valdkonnad, sh maakasutuspoliitika, ruumilise planeerimise korraldamine, jm. Selgitame, et käesolev seisukoht on esitatud ruumilise planeerimise valdkonnast lähtuvalt. Juhul, kui ministeerium omab märkuseid, mis puudutavad maakasutuspoliitikat või ministeeriumi valitsemisel oleva riigivaraga seotud küsimusi, esitab ministeerium need eraldi kirjaga.

Palume hoida Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ruumilise planeerimise osakonda kursis eriplaneeringu ja KSH aruande menetlusega ning teavitada kõikidest avalikest aruteludest ning esitada eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruanne arvamuse avaldamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaia Sarnet

regionaalvaldkonna asekancler

Krislyn Prants

5645 7348 krislyn.prants@agri.ee